

SLOVENSKI NAROD.

Inšerata vseh dan popoldne, izvenomski nedelje in praznika.

Inserat: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupičski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K.

Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna Tiskarna" Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje
Ulica št. 5, priljubljen. — Telefon št. 304.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan	celoletno
polletno	polletno
3 mesečno	3 mesečno
1	40—

"Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročina doplačati."

Novi naročniki na postajo v prvem naročnino velja . . . po nakazni.

Na samo napisen naročilo brez postavne denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprojemna le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrata.

Posamezna številka velja 1'20 K**Poštnina plačana v gotovini.**

Arsen Wenzelides (Sarajevo):

Narodna obramba in propaganda.

Z ustanovitvijo naše nove edinstvene države se je razširil tudi delokrog mnogih naših prosvetnih in političnih društev, ki so bila do leta 1918 omejena na poedinca plemena ali pokrajine. Nove potrebe so izvezle nove velike in majhne organizacije. Pri tem je treba postopati s čim večjo enostavnostjo in jasnostjo. Izbiro družvenega imena ni postranske važnosti. Ime mora biti tako, da je vsi javnosti čim jasnejše in čim jasnejša svrha društva, zlasti kadar gre za velike organizacije obrambnega značaja in za katere se išče pomoči vsega naroda.

Naj navedem primer, da se vide, koliko lahko varata naziv, ki po sebi ni priroden in jasen! Pred več leti se je na Hrvatskem ustanovilo društvo, da po zgledu Cirilmetskih družb pobija propagando madžarskih julijanskih šol. Ustanovitelji so posodili ime od — franskih (svobodnih zidarjev). Društvo je dobilo čudni naslov »Cirilmetski zidari« ter je poleg drugega prodajalo tudi svoje vžigalice, »žigice Cirilmetskih zidarjev«.

Na Senjski Rijeki sem šel enkrat izjemoma v neko krčmo. Za isto mizo je sedel mojster ali delavec ter je držal pred seboj vžigalnice cirilmetskih zidarjev. Da preizkusim duhovitost zagrebških »zidarjev«, sem vprašal tistega človeka: »Veste li, v čegavo korist se prodajajo te vžigalice?« — Odgovoril je: »Na korist zidarjev!« (v dobesednem smislu). Skušal sem mu dokazati, da ni tako, nego da je to na korist protimadžarskih šol na Hrvatskem; toda on je stal trdo uverjen, da je to za navadne zidarje: »Kvesto že per i muradri.« (Kot pravi Hrvat je nameč govoril v italijansko — beneškem načrtu.)

Slično, čeprav manjšo zmedo izvijajo lahko v širših slojih nazivi treh novih udruženj, osnovanih v

* Ta članek priobčujemo iz »Jugoslov. Njive«, ker se nam zdi z ozirom na zborovanje »Jugoslov. Matice« veleaktualen. Uredništvo.

Dr. Vojeslav Molè:

XIX. umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu.

Tratnik izhaja iz impresionizma, toda pot, ki hodi, je čisto samostojna. — Iz impresionizma izvira predvsem njegova tehnika. Nekdo je dejal, da je Tizian prišel do svojega impresionizma pod vplivom bizantinskih mozaikov v cerkvi sv. Marka v Benetkah. Pri Tratniku bi lahko rekli ravno narobe: da je prišel od impresionistične tehnike, učinkovito z barynimi pegami, do barvnega, četudi oljnega mozaiciranja, — tako zelo spominjajo njegove slike na mozaike, stavljeni iz samih blestečih, svetlih, dragocenih snovi. Vsa ta tehnika pa mu je samo sredstvo, s katerim izraža svoje ideje. Predmetnost je pri njem stopila že čisto v ozadje, povsed prevladuje idejna vsebina, ki pa ni novelistična, ampak je izražana v celotnem obravnavanju vsakokratnega predmeta.

Tratnikove figure stojijo pred svojim blestečim ozadjem, kakor monumentalne kozmične vizi, kakor slike, ki jih nosi človek v sanjah v svoji duši. Velikopotezne so tudi njegove risbe. Sicer igra pri Tratniku tradicionalnost tupatam že vedno precejšnjo vlogo: simbolizem »Inspiracija« je veliko prejasno, skoraj novelistično izražen, glavi »Apostolov« sta tradicionalni in

svrhu obrambe Jugoslovenov izven naše države. To so »Jugoslovenska Matica«, »Jadranski zbor« in »Jugoslovenska narodna obrana«. Zmeda nastaja, ker obstajajo tri društva s tremi imeni, a imajo očividno isto svrhu.

Iz razloga enostavnosti, praktičnosti in lažje orientacije vseh narodnih slojev, zlasti nižjih, je treba, da se ta tri društva združijo v eno, ki naj postane našante Alighieri, naš Schulverein, z imenom kakšne naše osebe ali kraja, po katerem bi se takoj in lahko razpozna tudi svrha društva. Ime Jadranski zbor ni srečno: beseda »zbor« ne zveni adekvatno, ker smo davno navajeni zborov pevskih društev, a Jadranskemu zboru ni za prepevanje. Moglo pa bi se imenovati po Simonu Grgorčiču ali Soči. Sicer pa to ni najvažnejše, dasi tudi ni najmanje važno.

V eni, centralni in dobro urejeni organizaciji mora biti združena vsa naša propaganda, bodisi z ozirom na takozvan Julijsko Benečijo in Koroško, bodisi z ozirom na druge naše krale, rojake ali izseljence, ker samo ena in dobro vidna točka treba, da je dosezna vsem onim, ki iz bližine in iz daljine upira oči v svojo matico, v svojo svobodno državo, od katerih pričakujejo moralne in materijelne pomoči.

Glavna in nujna naloga take organizacije pa je, da vodi sostavno in koristonosno propagando v inozemstvu in v notranjosti. V notranjosti zato, da zbere čim več dežarnih sredstev, knjig, oblek in drugih darov za podporo naših šol, društev, tiskarn, časopisov itd. v Julijsko Benečijo, Koroško ter v drugih naših zamejnih krajih. Sicer pa lahko tudi brez vsakršne organizacije z izdatnim naročanjem podpišajo svoje časopise v Gorici, Trstu in drugje.

Zapadna Evropa ne sme pozabiti svojih velikanskih greshov, ki jih je (samo na jugoslovenski ravnini) da ne govorimo o vsem slovanstvu) storila z londonsko posodo, s koroškim plebiscitem, ra-

pallsko pogodbo ter s prepričanjem neosvobojenih Slovencev in Hrvatov nasilju panpermanskega Heimatsdiensta, italijanskih fašistov itd.!

Skrajni čas je, da ta naša organizacija počne izdaleti v Ljubljani in Zpagrebu n. š. list v francoskem jeziku. Ti dve mestci sta za sedaj najugodnejši točki take propagande z ozirom na bližino slovenskih in hrvatskih krajev, ki jih je politika zapadno-evropskega imperijalizma zadela najhujše. Zato so Slovenci in Hrvatje kot najbolje poučeni za sedaj pozvani, z izdajanjem jugoslovensko-francoskega lista v Ljubljani ali Zagrebu započno veliko protestno in informacijsko propagando v inozemstvu. Čim se to začne, ni sumiti, da jo podpre tudi srbska stran, ker med srbjanskimi znanstveniki, književniki in časnikarji imamo razmeroma večje število znanstevnih francoščin.

Jugoslovensko-francoski politično-kulturni list je zelo nujen, da se z enakim orozjemem pobijajo vse laži nepriznatega nam tiska ter da se inozemstvo obvesti o vseh naših zamejnih krajih.

Zaman je tudi najupravičenje, še ogorčenje naše javnosti in našega časopisa, ako inozemstvo zanje nima čuta. »Revue Yougoslave«, ki izhaja v Parizu na vsaka dva meseca ali še redkeje, in dobrohotna pomoč, ki nam jo prožijo Goven, Scutus Viator, Šeradam in drugi redki naši prijatelji v inozemstvu, ni dovoljna, ker so oni zelo redke izjemne med svojimi neinformiranimi narodi, a z druge strani ne poznajo, niti ne občutijo naših potreb tak, kakor jih občutimo mi sami.

Končno pa takšen list ni le vprašanje skrajne potrebe, nego tudi naše časti, ker ni dostojno, da prosimmo tujo pomoč in obrambo, ko to lahko delamo sami direktno.

Jugoslovensko-francoski list, ki bi pobijal laži načelnih ali podkupljenih organov italijanske, nemške, madžarske in vsake nepriznatega nam propagande, in ki bi obvezalo inozemstvo o razpoloženju jugoslovenske javnosti, stal na braniku preganjanih Jugoslovenov

ceo plastične; v slikah pa se Fr. Kralj čedalje bolj oddaljuje od vseh prirodnih oblik, — rabi jih samo še — razun v »Portretu« — tam, kjer mu nudijo osnovne znake, iz katerih sestavlja svoje idejne kompozicije. In tako prihaja v čudno hitrem tempu do čedalje večje abstraktnosti, v kateri je čedalje več intelektualnosti in čedalje manj čisto umetniških vrednot. Umetnik se je tega zavedal in zato je katalogu pridodano »Pojasnilo«.

Tam beremo na pr. razlag o sliki št. 72.: »Mater in egoizem. Mati zavrhče roka pred prsim odbijajočim linijem« radi svoje lepote (živa barva) rodnega otroka poginu (mrtva barva). — Kaj je torej ta slika? Umetnina? Umetnina je pač še vedno, ker je Fr. Kralj prevelik talent, da bi ustvaril nekaj čisto neumetnostnega, in je zato ploskev še vedno dekorativno razdeljena in učinkuje dekorativno tudi barve. — toda tistega, kar pravi slikar v »Pojasnilu«, pa v sliki ni. »Mater in egoizem« je miselno sestavljena ugotovitev. Toda: »Bilde, Künstler, rede nicht! . . .« Ta Goethejev izrek velja za vse smeri, tudi za ekspressionizem. Ravno ker cenim Kraljev talent, mu še rajši povem, da ga privede takšno reševanje problema v zagato, iz katere ni izhoda. Prepričan sem tudi, da na teji poti ne bo ostal, ker je že preveč izrazita osebnost. Morda se mu zgoditi kakor Ricassu, ki je preizkusil vse notni možnosti kubizmu in ni mogel naprej, ker se je tam navsezadnjem sploh

na Koroškem, v Primorju in drugod, oziroma ki bi se zavzemal za interes naših izseljencev ter bi posleg vsega tega javljal o ekonomskih, prosvetnih in drugih naših notranjih prilikah, bi imel toliko dolžnosti in gradiva, da bi ne zadoščal niti kot dnevnik.

Tak list bi se moral redno in brezplačno pošiljati v vsa važnejša mesta Slovanstva, Francije, Amerike, Skandinavije in povsod tja, kjer je pričakovati, da bi se mogel dvigniti kak uvaževan glas za naše pravice, ker se brez tega inozemstvo zanj ne bi brigalo. Brez velike reklame in brez velikih stroškov bi ta propaganda ne imela uspeha; ali vžite vsemu temu rodoljubi okoli Jadranskega zabora in Jugoslovenske Matice morajo tak list ustavoviti čim prej. Stroški se morajo pokrivati z zbiranjem med vsemi, ki razumevajo nujno potrebnost in ogromno koristnost takega lista.

Za sedaj se iz lahko umljivih razlogov ne more zahtevati, da ta list izdaja naše Ministerstvo zunanjih poslov. Dokler trajajo današnji mednarodni odnosaji, je treba, da to store privatni slovensko-hrvatski krogi, ki so iz navedenih razlogov obvezani, da se prvi zgasnejo.

Začasno bi jugoslovensko-francoski list vzdrževal naše zveze z ostalimi slovenskimi narodi, ker je majhno število tudi med največjimi pansionisti, ki pozna vse slovenske jezike, med tem ko je francoski poleg nemškega najbolj znan v vsej slovenski inteligenci.

Nalogi jugoslovenskih poslancev v Italijanskem parlamentu.

Italijansko nacionalistično časopis je ima sedaj velike skribe z vprašanjem, kako nastopijo jugoslovenski poslanci v rimskem parlamentu, kake želite in zahteve bodo obsegale njihove izjave, kjer porečajo o aneksiji, kako stališče zavzemajo napram vladiti itd.

Angelo Scocchi, dopisnik milanskega lista »Sera«, je imel že pred volitvijo razgovor s poslancem dr. Jos. Wilfantom, ki je bil pa še sedaj objavljen. Segla je po tem razgovoru tržaška »Era Nuova« in ga razpolomila po svoji, kakor so storili tudi nekateri drugi listi v Italiji. Na te objave se je oglasil v »Eduinostik« sam dr. Wilfan, ki izvaja nastop:

nehalna umetnost, — in se je vrnil nazaj — k naturalizmu.

Tone Kralj ni nič manj izrazit talent. V njen je sicer še vse polno tujih vplivov — Klimt, Hodler, Meštrović — in še vse vre, toda tega vremena je toliko, da ga je človek kar vesel. Neverjetno je bogastvo koncepcij: teknika — zlasti v ujedkovinah — sicer včasih še ni popolnoma obvladana, zato pa je komponiranje izborna v oblikovanju jasno in izrazito. Vsa nova umetnost stremi po vsebinski plebiscitu, in zato ni prav nič čudnega, da se v njej čedalje bolj ponavljajo verski motivi. Imata jih oba Kralja (po mojem mnenju je sploh vsa umetnost starejšega Kralja religiozna v splošnem programu besede); mlajši pa je v svojih »Studioj za cerkev v D.« ustvaril načrtnost monumentalne kompozicije stenskih slikarjev, ki so v danti ploskvi izborna skomponirane in dekorativne ter obenem moderne in na tudi res načrte. Ne vem, kakšna cerkev je to, in ne vem, ali bodo te slike izvedene; škoda pa bi bilo, če bi ostalo le pri teh osnutkih.

Kar velja za slikarstvo in grafiko obec Kraljev, velja tudi za njuno plastično. Talenta sta nedvomna: smisel za monumentalnost je jasnoviden; to da zlasti pri Fr. Kralju se pojavlja ista miselna konstruktivnost kakor v negovem slikarstvu. Ker pa je merilo plastične vendarje človeško delo, privede takoj abstraktnost še težje do cilja.

Razstavila sta svoja dela še dva kiparja; in tudi med njima je velika razlika. I. Zajec se drži klasičnih motivov in potom njih tudi klasičnih oblik: in četudi so podobnosti naturalistično izvedene, prevladuje vendarje tradicionalna forma.

Cisto drugačna je umetnost I. Napotnika. Njegovi motivi so originalni, kjer pa niso novi, so vendarje originalno zasnovani, na pr. »Saloma« in »Krist«. Z veliko ljubeznijo je izbran in obdelavan materijal — les, vse njegove slučajne lastnosti s opredeljeno izrabljene. V Napotniku je nekaj baročnega, Rubensovega: vseposod polne, bujne forme, polne svežega življenja in življenske radosti, a vendarje ubrane v — igrajočo lahko — kompozicijo in v harmonični liniji (»Mati«).

Takšna je torej najnovješa razstava slov. umetnosti. Na eni strani je na njej zastopan impresionizem, izhajajoč še vedno od predmetnega pojava kot takšnega. — od nje pa se ločijo poti na vse strani in vse poti vodijo k vsebinski poglobitvi. Umetnost skuša ustvariti oblike, ki bi izražale več kaže optičen včas. Tratnik je na tej poti že dozorel. Kralja iščeta cilja drugod.

Uvodoma sem omenil, da je umetnost pristna, če je resničen izraz svojega časa in pa — če res kaj pove. Ali je pristna ta naša slovenska umetnost?

Kdor razume znake časa, kdor živi z njim in v njem, mu ne bo težko odgovoriti.

Nemčija je plačala 1 miljardo zlatih mark!

— d Berlin, 27. maja. S tem, da je sprejela londonski ultimat, se je Nemčija obvezala, da izvrši svoje obveznosti, ki se ji nalagajo v peti točki plačilnega načrta reparacijske komisije, to je, da plača eno milijardo zlatih mark v teku 25 dni, šteto od 8. maja dalje. Plačati je bilo treba ali v priznanih devizah, ali v zlatu ali pa v nemških zkladnih nakaznicah. Dne 17. t. m. je Nemčija reparacijski komisiji poslala takojšnje vplačilo 150 milijonov zlatih mark, z katerih je bila skoraj vsa vsota v inozemskih devizah na željo

Grške Izgube v Mali Aziji.

— d Carigrad, 26. maja. Po poročilih iz Angore, ki še niso potrjena, so pričeli Grki splošno ofenzivo v Mali Aziji. Vendar se jim v dveh dneh ni

Za razorožitev na morju.

— d Washington, 26. maja. Senat je soglasno sprejel dodatni predlog za kredite za vojno mornarico. V tem predlogu se prosi Harding, naj sklice angleško - ameriško - japonsko konferenco v svrhu razorožitve na morju.

— d Washington, 27. maja. Dopisniki ameriških listov javljajo, da je v Petrogradu izbruhnila laka, ker se kmetje branijo dovažati

Z vseh koncu sveta.

— d Moskva, 27. maja. Kongres strokovnih organizacij v Moskvi je dne 25. maja na predlog Lozowskega sklenil, stavkujočim angleškim rudarjem poslati 100.000 zlatih rublev.

— d Cork, 27. maja. V Corku in v okolici so zapalili več hiš. Na železniški progi Cork - Youghal je razstreljen most. Na več krajinah te proge kakor tudi na cestah

komisije izmenjana v dolarje. Pred pretekom 25dnevnega roka se mora izplačati ostanek vse vseote 850 milijonov zlatih mark. Kako se izplača ta, se je, kako poroča »Berliner Tageblatt«, že določilo. Danes se odpošije v Pariz 20 zakladnih nakaznic v znesku po 10 milijonov dolarjev ali vsega skupaj okrog 850 milijonov zlatih mark. Jutri se te nakaznice izrože reparacijski komisiji. S tem je nemška vlada izpolnila svoje obveznosti, katere ji naklada načrt reparacijske komisije.

posrečilo, da bi pomaknili svoje črte naprej. Turški odpor je razbil sovražne napade. Grki so imeli baje resne izgube.

— Funt kruha, ki je stal pred 14 dnevi samo 1800 rubliev, velja sedaj 3000 rubliev. Funt sladkorja stane 18.000 rubliev.

— d London, 27. maja. V Aleksandrijo je dospealo več angleških križark za udušenje nemirov. Pričakujejo še drugih vojnih ladij.

— — —

proti Corku so položena debla preko poti.

— d Aleksandrija, 27. maja. V vladnih skladiščih gori 10.000 bal bombaža. Blago je bilo zavarovano.

— d Aleksandrija, 27. maja. Poslednjo noč je bil povsod mir. Več tisoč beguncov so nastanili po šolah, druge pa v raznih javnih zavodih ali zasebnih hišah.

— — —

Obelodanjene indiskretnosti. V Beogradskem Dnevniku je napadel g. Cicvarič narodne poslance, katerim očita brezdelje in jih poziva naj imajo sede dodelne in popoldne, če treba tudi ponoči, samo da pride hitro do sprejetja ustreze. Cicvarič pravi, da bi bilo to koristnejše, kakor pa zabavjanje z metremi po kavarnah. V članku je tudi nastopil indiskretni pasus: Po podatkih beogradskih tajne policije ima vedenia poslanec metreš, nekateri celo po dve ali tri. Poslanec živi dobro, jedo mnogo mesa in piće alkohol, ne dela pa nič: kako naj se torej osvobodi

energije, ki se zbira v njih, ako ne potom seksualizma! — Nam se zdi, da g. Cicvarič močno pretirava!

— Začetki načrt o odvetnikih.

Minister pravde je ustavnovil komisijo odvetnikov in pravnikov iz vse države,

ki je izdelala v predložila v obdobje zakskega načrtu o odvetnikih. Načrt bo

odposlan tudi višjim sodiščem in odvetniškim zbornicam v svrhu predlaganja izpopolnitve in izpremembe.

— Ustanovitev prometnih šol. Ministrstvo za promet osnuje pri vseh pokrajinskih železniških ravnateljivih prometne šole.

— — —

Druga in najs manj važna naloga pokrajinskega zabora bo, da najde sredstva za uspešno borbo za naše neodrešeno ozemlje. Mi moramo ohraniti naš živej, mi mu moramo nadomestiti vse izgube. To je najnajtevna, ki jo moramo uresničiti, pa naj velja kar hoče. Težka je sicer ta naloga, toda rodoljubje delegatov jo bo gotovo zmoglo, karov tudi že dosedal zmogla Jugoslovenska Matica svoje naloge.

Ne nazadnje pa bo tudi naloga delegatov pokrajinskega zabora, da določijo smer vsega našega obrambnega dela. Vsek boj je zmogovite le, če je načrt za boj dober. Velike so prekušnje naših obrambnih dejavcev in da jih kljče Jugoslovenska Matica vse k zaupnemu sestanku, nam daje upravičeno upanje, da bo izdelan dober in zmogovite načrt.

Veliki je naš cilj in zato so tudi težke naše naloge. Trdno pa verujemo v uspeh, ker položeni so nepremagljivi temelji za našo obrambo. Eden najmočnejših temeljev položi pokrajinski zbor in zato naš pozdrav nujem.

Toda ne platoničen pozdrav, ampak dejanski uspehe prinašajoč pozdrav, s tem da gremo med delavce.

— — —

Neodrešena domovina.

Trsta v njegovem pristanišču, se s strahom vprašujejo, kaj bo z boičnostjo Trsta, ako bi ostal v Rimu dalje časa, zastopan po kričasko razpoloženih in vsako resno delo mrzčih fašistih? Fašizem odganja inozemstvo od Trsta in včasih oni trgovski krogi premišljajo, kak udarec bi bil za Trst že to, ako bi mu Čehi radi vedno bolj rastegačega sovraštva proti Slovanom obrnili hrbet. Hamburg je še vedno nevaren konkurent Trstu in Nemci trde, da bo Dunav znatno skrčil prekotražski promet. Ni drugega pričakovati s strani fašistov kakor škodo. Vsi trije fašistovski kandidati se pripravljajo na rogoviljenje v Rimu. Od rogoviljenja pa Trst ne bo mogel živeti! Trst potrebuje zastopnike, ki so uživiljeni v njegovem pomen in potrebe za boičnost ne pa takih, ki so brez notranje vrednosti, katerih sposobnosti se kažejo le v pocestnem nasilju in pridružanju na shodih, kako da so vse skozi in skozi samo Italijani. Tako bo v Rimu, da se bo čula tam v prilog Trsta marsikaka posmetna in tehtna beseda iz ust jugoslovenskih poslancev, kajti tržaško-istrski fašisti bodo na Montecitoriju samo divjali in se drli, kajtor to delajo že preveč časa doma ob Adriji!

— Pomorsko-trgovski krogi v Trstu so z izidom volitev v tržaškem mestu tako nezadoljni. Trije fašisti naj zastopajo Trst in eden prevratni komunist! Fašisti imajo smisel za poučljivo kričanje, za gostofrazersko povlečevanje italijanskega imena in za gojitev sovraštva do vsega, kar ni italijansko, kakršega poteznega in preudarnega zastopanja širokih tržaških zahtev pa niso zmožni. Odlični trgovski krogi, ki vidijo bodočnost

— — —

Glasovi iz Koroške.

— Celovec. Radi napada na deželnega glavarja štajerskega g. prof. Rintelena s strani komunistov so prinesli vse koroški nemški listi dolgo uvodnike, kjer upravičeno obsojajo take teroristične metode, ki so s človeškega stališča vsega obsojanja vredne in pomenijo sramoto za vsako pravno državo. Ko pa so dekan Limplan znani nemčurji na internalem način ponoči izvabili iz njegovega stanovanja in na njega in njegovega mežnarja streljali in prvega smrtno nevarno ranili, so se nemški listi zadržali čisti drugače. Pisali pa je bil dekan zagrizen Jugosloven in da je sam končno krv, ker ni pravočasno zapustil svoje domovine. Oblasti pa so navidezno nekaj preiskovali, a nikogar kaznovale, ker se obče znanih morilcev niti prijeti ne upajo.

— Smarjeta. Pri nas je glavarstvo kar naravnost odvzelo občinski lov Slovenec in ga dalo v načem dnevma nemškutariemu za ceeno, ki je z ozirom na vrednost avstrijske krone, naravnost smešna. Slovenski kmetje so se proti takemu nepostavnemu postopanju, ki pomeni obenem občutno škodo za posestnike, pritožili; pa seveda brez uspeha, saj dela glavar Rainerja, kar mu veleva »Heimatdinst«.

— Sele. (Nemška zagrizenost.) Slovenski posestniki in kmetje v Selah, pa tudi v Šmarjeti, v Rožu in drugod so vsako leto čez polletje dajali svojo živino na pašo. Znane take paše so bile: Miklavčeva na Obirju, Helldorfova v Hmelšah, Turnova v Kozljaku v Kortah in Vojgtova v Selah v Ko-

tu. Sedaj pa so zagrizeni nemški in nemškutarski oskrbni nemški vleposestnikov in grofov vsem zavednim slovenskim kmetom naznanili, da jim ne dovolijo da bi za letošnje poletje gnali svojo živino na njih pašnike. Mnogi slovenski kmetje, katerih edini dohodki izvirajo iz živinoreje, bodo vsled tega občutno udarjeni, če ne sploh uničeni.

— Bilčovs. Stvarnost in objektivnost okrajnega glavarja Rainera je se pokazala posebno v zadavi načega občinskega lava. Protiv vojnih pretežne večine v poštev prihajajočih kmetov in posestnikov je lov kraticom do nekemu Čelovčanu. Ko je v tej zadavi bil pri glavarju Slovenec Selander, mu je glavar kot uradna oseba rekel: »Sie sind so ein Cužle! In od tega glavarja naj Slovenci pričakujemo, da bo kaznoval nemčurje, če psujejo Slovence s tem ali kakim drugim žalilnim priimkom!«

— Borovje. Po noči dne 1. aprila so podvijani in pijani nemškutari na prav indianski način tulili in razgrajali po Dobravi pred hišo Slovenca Čežina. Kakor zbesnili so tulili našlač zato zložene sramotilne slovenske pesmi in razbijali na vse strani, da je bila vsa vas na nogah. Oblasti seveda takih izgredov in motenja javnega reda in miru ne vidijo, ker gre proti Slovencem!

Narodno gospodarsku.

Trgovinska bilanca Francije je bila za vojske in dalj časa po vojski precej neugodna. Uvoz se je znatno držal nad izvozom. Zadnje meseci se pa položaj hitro izboljšava. V prvem četrletju letošnjega leta je bilanciran prav zavoj. Import predstavlja v tem razdobju vrednost 5-34 milijard proti 9-38 milijardam lanskemu letu. Izvoz je v prvem kvartalu letos znašal 5-47 milijard lani ob istem času pa 4-5 milijard. Uvoz se je znatno zmanjšal, narastal pa je krepljevo. Ugodne te prilike so dobroti vrednostne sramotilne slovenske pesme in razbijali na vse strani, da je bila vsa vas na nogah. Oblasti seveda takih izgredov in motenja javnega reda in miru ne vidijo, ker gre proti Slovencem!

port iz Nemčije nadalje kvarno učinkuje na menične tečaje. Na Švedskem so pričeli z razsežno nacionalno akcijo v prilog domači produkciji. Pod geslom »kupujte švedsko blago, tudi če je dražje« delajo propagando proti nemškemu importu. Ali od učinkovitosti in izdatnosti takega prizadevanja ni pričakovati bogove kaksnih praktičnih uspehov. Nasprotno proti Nemčiji prav na Švedskem za vojske ni bilo posebno veliko. Prihaja pa tudi okolnost v poštev, da prebivalstvo voli blago bolj po dobrini in ceni nego po izvoru. Trgovina pa rada nabavlja blago, katero ima dober odjem. Bojkotsko gibanje redko seže globoko in roditi trajne uspehe. Večje praktične važnosti je za Švedsko industrijo naročilo, ki ga je vladala dala raznimi oblasti v tem pogledu. Vlada naroča, da je ob državnih nakupih dajati prednost švedskemu blagu tudi, če je dražje. Ako je razlika tako velika, da ima nakupovalno mesto pomisle, je treba vprašati ministristvo, predno se kupiti tuje blago. Švedska časopisje povdajajo, da je kvarno za nacionalno gospodarstvo, če bi država in komune kupovala izven države ob času, ko trpi domača podjetnost krizo in se manjšajo delovne prilike. Načelo, da je kriti potrebe doma, je brez dvoma v jedru zdravja. Seveda domačini ne smejijo zlorabljati načela in gnati cen nad mero. Danes se pa to rado dogaja, ker je želja po velikih zaslужih vsepošvoden preveč razvita. Tudi pri nas preradi kupujemo v in načrti vrednost v inozemstvu. Na tem podlagi bo treba spremembe. Na drugi strani so pa tudi pri nas stroke, ki do brezresnosti izkoriscajo domači trg, če ni konkurenco od zunaj. Takoj pa začne mijočkanje, če se prikaže možnost vnosnega nakupa in rado se klite po pretiranih carinah. Gotovo pa je, da mora država ostati trda in ob vsej naklonjenosti domačemu delu paziti, da se ne podražuje neopravičeno življenje domačega konsumanta.

— — —

Jutri v nedeljo se bo určil občni zbor glavnega podružnika Jugoslovenske Matice v Ljubljani in volitve pokrajinskega odbora Jugoslovenske Matice za Slovenijo. Začetek ob 2. pop. v Mestnem domu. Zjutraj ob 10. je zamerno zborovanje delegatov raunetam.

Dnevne vesti.

V Ljubljani 28. maja 1921.

— Minister pravde v Ljubljani. Iz Zagreba, kakor smo bili že včeraj javili, se je včeraj dopoldne pripeljal s svojo soprogo z avtomobilom minister pravde M. S. Gjuričič. V Zagrebju ima te dni svoje seje komisija za izenačenje kazenskega zakonika. Minister, ki prisostvuje tem sejam, se je odpeljal v Ljubljano le v delno inšpekcijsko. V gremijalni dvorani deželnega sodišča so bili ministri predstavljeni vsi sodniški okrajnega, deželnega in višjedelavnega sodišča. Minister je imel kratek nagovor, v katerem je poudarjal važnost izenačenja zakonov, da se na ta način javno posvedči in poglibi uenitev troimenega naroda. Omenjal je tudi druge reforme v pravosodstvu. Minister se je zahvalil predsedniku višjega deželnega sodišča dvorni svetnik Kavčnik. Minister je na to v spremstvu poverjenika dr. Vl. Ravnharja in višjega sodnega svetnika Nagodeta nekaj minut prisostvoval neki kazenski razpravi pred kazenskim senatom deželnega sodišča. Minister se je ob 4. dopoldne povrnil nazaj v Zagreb, kjer se nadaljujejo seje komisije. Ena prvič sej gori omenjene komisije bo tudi v Ljubljani. Pri tej priliki bo izvršil minister tudi nadzorstvo sodišča.

— Poglavje o verski toleranci in verski nestrpnosti. Našemu občinstvu se pri procesiji na Telovo nudil zan-

Opozorjamo na te priprave našo vlado in našo vojsko oblast!

— Pred ustavljivo prometa na Južni železnicu v Avstriji. V glavnem delavnici južne železnice, kakor tudi v obratnih delavnicah na Dunaju in Dunajskem Novem mestu, je v sredo izbruhnila stavka. Delavci zahtevajo zvišanje mezd. Delavcem so se pridružili strojvodje, ki so Južni železnicu poslali zahteve v obliku ultimata, ki poteka 28. t. m. ob 12. ponoči. Ako se ne doseže sporazum, bodo strojvodje stopili v nedeljo v stavko, kar bo imelo za posledico, da bo na vseh progah Južne železnice v Avstriji ustavljen promet.

— Izpravevalne komisije za državne izpise. Poverjenštvo za uk in bogatje v Ljubljani je z dnem 26. maja 1921 razpustilo doslej obstoječe izpravevalne komisije za pravosodni in državoslovni izpit v Ljubljani ter postavilo eno izpravevalno komisijo za pravosodni izpit in drugo izpravevalno komisijo za državne izpise. Poverjenštvo za uk in bogatje v Ljubljani je z dnem 26. maja 1921 razpustilo doslej obstoječe izpravevalne komisije za pravosodni in državoslovni izpit v Ljubljani ter postavilo eno izpravevalno komisijo za pravosodni izpit in drugo izpravevalno komisijo za državne izpise.

— Izpravevalne komisije za državne izpise. Poverjenštvo za uk in bogatje v Ljubljani je z dnem 26. maja 1921 razpustilo doslej obstoječe izpravevalne komisije za pravosodni in državoslovni izpit v Ljubljani ter postavilo eno izpravevalno komisijo za pravosodni izpit in drugo izpravevalno komisijo za državne izpise.</p

nih v Ribnici. Naj vendar g. dopisnik vpliva na učitelje iz Kranjske, da ne bodo prezirli ponovnega razpisa definitivnih mest na dežki šoli in kolonija beguncem se bo zmanjšala. Gleda Ferluge naj vpravil dopisnik pri okr. šoli svetu v Kočevju, pa bo izvedel, da je Ferluge razrešil nadaljnega službovanja ekrajski šolski svet, ni ga pa odstavil zaradi delikta. Ako bi okr. šolski svet vstavno izpolnjeval svoje naloge, ne bi n. pr. trpel na slovenski šoli Nemka, ki nima v naši državi veljavne maturu in ni izpršana iz slovenščine. V dobi korupcije je bil imenovan voditelj dežke šole, ki je presekil 20 let starejšega kolega — in voditeljica, ki je bila imenovana le, ker ni bilo drugih kompetentk. Obilo žalostnih spominov imamo iz prejšnje dobe — cele knjige bi napisali o vsej protekciji in korupciji — pa smo molčali. Zakaj pa g. dopisnik ne podreza pri krajinom in okrajem šolskem svetu, da se skrič nepotrebno število razredov in vzprednic? 14 dečkov steje VI. razred na dežki — 15 dečkov na dežki šoli — in vendar se vzdržujejo razredi — das! je ustavnovljena meščanska šola. Opozorjam višji šolski svet, da posveti šolstvu kočevskega okraja več pažnje, da bodo nastale prave razmere in bomo zadovoljni mi — pa tudi »Slovenčeve« dopisnik.

Avtomobilna nesreča pri Svetišini Maribor. 27. maja. Dodatno k telefonskemu poročilu se je dozdaj že pojasnilo, da nesreča ni zadeva nikogar od članov razmejitevne komisije, ampak čisto druge osebe. Na praznik popoldne sta dva šoferja tukajšnje razmejitevne komisije napravila z avtomobilom izlet v Zagor. Kungoto, od tam pa še v Švedino. Ko so se okrog 20. ure odprevali od tam, so bili na vozu poleg običnih šoferjev: 4 finančarji, učitelji Jaup, kuharica in 2 otroka gostilničarja Skofa. Ob vijugasti cesti teče Svetišinski potok kot pritok Pesnice, ograjen od ceste z železno ograjo. Avto je vozil z veliko naglico, v bližini viluje ob kapelici je zapeljal ob cestno ograjo, jo podrl, ter zletel preko 3 m dolge strmine v strugo, kjer je tačas malo vode. Sunek je bil tako silen, da je več oseb odletelo več metrov v stran, med temi tudi šofer, ki je vozil avto in ki je takoj pogegnil. Drugi so bležali pod avtom. Mrtve so suspendirani finančarji Klasinc, ki se je nahajal v Sv. Kungoti, smrtno-nevarno ranjen (s prebito lobanjou in težkimi notranjimi poškodbami) slikarski pomočnik Miha Trinkaus tudi iz Sv. Kungote. Štirje so manj nevarno ranjeni, ostali so dobili le neznačne poškodbe. Trinkausa so sele danes prepeljali z vozom do Lajtersberga, odker ga je rešilna postaja prevzela in izročila v javno bolnico. Avto je skoro razbit. Še poročajo: Šofer razmejitevne komisije Mike je zvečer, ko se je povrnil z uradne vožnjo z avtomobilom, ki je last deželnega vlada, na svojo pest povabil razne znance na zlet proti Svetišini, kjer so skupno popivali. Na povratku proti Mariboru so okrog 22. ure prisledi še nekateri domačini na avtomobil, ki je z veliko naglico zdirjal proti Mariboru. Na nekem ovinku med Svetišino in Gorenjo Sv. Kungoto pa je avtomobil zadel ob ograjo ozkega mostu, ki pelje čez tamošnji potok in se z vsemi pasažirji vred zvrnil v približno 4 metre globoko strugo potoka, kjer se je razbil. Izmed osmih oseb, ki so bile v avtomobilu, je bil finančni paznik Klasinc takoj mrtvev, sobni slikar Trinkaus pa je bležal s hudimi poškodbami na glavi in polomljenimi rebri, dočim so bile druge osebe le manj težko, oziroma lahko poškodovane. Šofer Mike je po nesreči pogegnil neznano kam.

Dežni dan. V smislu naredbe ministra za socijalno politiko in Beogradu prirede vsa društva po vsej državi, ki se bavijo z zaščito dece in mladine 5. juniju »dežni dan«. Na ta dan naj bi vsa društva, ki streme za visokim ciljem zaščite naše dece in mladine, priredele svečane shode in predavanja, ta dan naj bi spomnili tudi vse one na njihovo dolžnost, ki dosega že niso stopil v vrsto podpornikov in zaščitnikov naših otrok in sirot, ki trpe v bedi povzročeni po grozotah svetovne vojne. Poverjeništvo za socijalno skrb se obrača na vse družabne slike, da se udeleže teh prireditvev ter moralno in materialno pripomorejo k dobremu uspehu. Dolžnost onih, ki žive v udobnih razmerah, v razmerah, ki so ustvarjene z delom vseh, da pomagajo omiliti bedo zapuščenih sirot, da omogučijo njihovo dobro odgojo, da jim z dejavnijo roko vsej deloma nadomeste pokopane očete, da jih privedemo v človeško društvo kot polnoverenne in kriatne sodelavce na novi zgradbi naše bodočnosti. Na »dežni dan« nabranje prispevke razdeli prirejajoče društvo po svojem najboljšem preudržu v prej omenjene svrhe, in ker ni kraja brez pomoci potrebne in vredne sročadi, naj bi tudi ne bilo kraja, kjer se ne bi 5. junija plemeniti ljudje zbrali v plemenitem delu, da olajšajo bedo najbednejših.

Na opazovalni oddelok ljubljanske bolnice so včeraj opoldne pripeljali ruskega kapitana begunci Vladimira Germanoviča pl. Rozenberga. Njegova afera na glavnem kolodvoru v Mariboru je svoječasno vzbujala veliko senzacijo, ker je kot eskortiranec s sabljoi napadel nekega stražnika.

Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani je sklenil prirediti v prid bednim ruskim beguncem, veliko vrtno kresno veselico. — Prva seja se vrši 31. t. m. ob 5. uri pop. v rislanci »Mladice«. Vse sestre, ki so volne sodelovati, se vabijo, da se sigurno udeležejo. — Odbor.

Prepovedan nemški koroški list Ministrstvo za notranje stvari je prepovedalo listu »Deutschösterreich«, ki izdaja mesечно v nemškem jeziku v Celovcu, razpečevanje v naši državi, ker

prinaša tendenčne vesti o dogodkih in razmerah v naši državi.

— Obrotniki, trgovci, obrati itd. se zadnjih opozarjajo, da poteka rok za prijava obrata in delojemalcov za volitev priszednikov v trgovcu sodišču dne 31. m. Zamudnikom se bo naložila občutna globla. Tiskovina za prijavo, ki stane 1 K, se dobi v mestni posvetovalnici na magistratu.

— **Z Grosupljia nam pišejo:** Pri voditi županu in občinskega starodinista dne 17. t. m. je prodrla SKS in stranke malih kmetov in delavcev z vsemi svojimi kandidati in s tem dobila občinsko zastopstvo v svoje roke, kar naj bo odgovor »Domoljubu« z dne 11. t. m.

— V Trbovljah namenava delavski oddelek poverjeništva za socialno skrb ustanoviti — kasneje eventualno tudi v Hrastniku in Zagorju — javno knjižnico, ki naj bi po eni strani nudila delavstvu v tamošnjem rudniku priliko za samozobrazbo, po drugi pa naj bi s tem, da bi nudila ljudem plemenitejše vrste zabav, odvajala delavce od telesno in duševno pogubonosno vplivajočega alkohola. Poverjeništvo si je sicer zagotovilo v te svrhe neznan kredit. Vendar pa bo ta kredit komaj dosegel, da se napravi za prvi začetek knjižnici skromen okvir. Zategadelj prosimo občinstvo, da nakloni v opisani namen iz svojih knjižnic in knjižnih zbirki izvode knjig, ki jih ne rablja in ki so mu vrhutega morda celo samo v last, dočim bi vršile na pravem mestu neprecenljivo kulturno delo. Knjige naj se izvolijo poslati na delavski oddelek poverjeništva za socialno skrbstvo. Le ta je tudi pripravljen, poravnati vse eventuelne poštne in prenosne stroške.

— **In Kostanjevico pri Krškem** smo dobili poročilo, ki opisuje postopanje tamkajšnje stanovanjske komisije, v kateri sede klerikalni modri možje. Davčni izvrševalce, imenovan za Kostanjevico, se je potrudil takoj, da bi dobil primerno stanovanje. Pričakovati je bilo, da pojde komisija javnemu nameščencu na roko, ali to se ni zgodilo. Vi del je med drugim, kako neka družina komodno stanuje v devetih sobah, držina šteje 4 člane. Plačuje državi samo 686 K na leto. Komisija, opozorjena na to, se ne zmeni za nič. Sla je prošna na socijalno skrbstvo v Ljubljano, ki je naročilo županstvu, naj zadevo uradi. Pa vse zamen. Stanovanjska komisija se za posileca ne zmeni. Prosi se torej tem potom socijalno skrbstvo v Ljubljani, da pouči kostanjeviško komisijo, kake so njene dolžnosti.

— **Tramvajska zveza pred magistratom za vožnjo proti kolodvoru** je zelo neredita. Dan na dan se priperi, da vidijo ljudje, ki se pripeljejo z dolenjske strani, kako se po Stritarjevi ulici lepo pomika tramvajski voz proti pošti; kdo se je pripeljal, pa naj teče za njim, če se mu ljubi! Prav lahko bi trenotek počakal! Ta zveza se mora urediti! Drugače se z dolenjske strani sploh ne spleča voziti s tramvajem proti kolodvoru.

— **Kako kmetje hranijo denar?** Dogodek, ki se je te dni odigral v Škofiji na Igu pri kmetu Mihi Štembalu, nam jasno izpričuje, kako kmetje hranijo velike vsote denarja na povsem brezbrinjanju. Štembal je v nezaklenjeni omari hrani v papirnatem zavitku 18.000 K gotovine, ki mu je nenadoma izginila. Vse so pretaknili, a denarja ni bilo nikjer. Celo nekoga poštenega obrtnika so tativne obdolžili. V navzočnosti orožnikov so še enkrat hišo, zlasti omara preiskali in so na veliki veselje našli ves denar, popolnoma zmečkan na dnu omare. Zanimivo je tudi dejstvo, da kmet sam ni točno vedel, koliko denarja je imel v omari hraničega.

— **Tatyne ruma pri tvrdki Bolaffio.** V zadnjem času so bile zelo številne tatyne ruma, špirita, brinjevca in drugih ūgnih pijač na škodu tvrdke Bolaffio v Spodnji Šiški. Policia je sedaj aretrala hlapca Karola Gorenca, ki je predsinčenem nesel iz skladniča 50 l ruma v vrednosti 3500 K.

— **Ukradená denarnica.** Med deloma na stavbišču poslopja vinskega trgovca g. Josipa Jesiha na Rudniku je bila delavcu Francu Žužmanu z Ižanskem cešte št. 11 iz visečega suknjica ukradena denarnica na 920 K gotovino. Tat je neznan.

— **Nogo si je zvila.** V ljubljansko bolnišnico so včeraj popoldne sprejeli 16letnega Raja Slomnjaka, šoferjevega sina, ker si je zvila levo nogo, ko je plezel po neki nizki strehi.

— **Kako je mladi razpisnež dobil denar?** Pred dnevi smo opisali, kako je mladi 16letni Albert Schlegel, rodom iz Šturi pri Ajdovščini, zapravljal denar na zabavnišču v Littermannovem drevooredu.

Schlegel so včeraj izročili državnemu pravdniku. Sam baje trdi, da je denarnico, oziroma papirnatih zavitek s 95.000 K gotovino pobral na tleh v gostilni pod Skaloc v Kamniku in to v trenutku, ko je številna družba pivcev, med njimi tudi trgovec Trobešek, odhajala o polnoči iz pivskega lokalja. Pri Schleglu so o prilikli aretracije našli še 78.054 K. Schlegel je denar »pobral« že 14. t. m. in je potem zelo udobno živel. Kupoval si je razne dragocene steklenice, finega parfuma, ki ga je bil nameril svoji znanki, dalje dozo mazila za brko in veliko svetinjo Materje božje, da bi ga varovala pred sovražniki. V aferi je zapleteno tudi neka natakarica Zemljana v Kamniku.

— **Aretacija ponarejevalcev naših bankovcev.** Iz Gradača nam poročajo: Policia je zasedila 22. t. m. adjunkta južne železnice Friderika Seidla in trgovca Ignacija Bona v Seidlovem sisa-

novanju pri ponarejanju jugoslovenskih bankovcev. Oba sta se pečala s tem, da sta s posebno tekočino brisala žige z bankovcem, ki sta jih nato hotela poslati v inozemstvo. Pri preiskavi je našla policija veliko število že prepariranih bankovcev v vrednosti 114.000 krov. Seidl je rojen Tirolec, Ben pa je žid iz Bukovine. Oba sta glavna krivca v afri ponarejanja dinarskih bankovcev.

— **Mlada tatica.** Policia je aretrala neko 14letno dekleico, ki je po lastni izjavni izvršila na Vodnikovem trgu zepno tatvino.

— **Nevzeti hlapec.** Martin Cvetko je poneveril svojemu gospodarju Karlu Podjet denar za izplačilo apna in piva ter neznamo kam pogegnil.

— In Ljubljane je izgnala državna policija delavca Antona Zagaria, ki je počvršen tatvini ter je znan kot nasielen pisanec.

— **Ustavljeni porotna obravnava.** Porotna obravnava proti bosanskima trgovcem Albertu Pappu in Izidorju Alkaliju, ki sta bila tožena, da sta si med vnovčevanjem čekov v Jadranski banki prilastila nad pol milijona krov. Je ustavljeni, ker so psihiatri potrdili da je Papp duševno manj vreden. Zadnja porotna obravnava je bila preložena na ravno vsled tega, ker se je Papp zagovarjal z duševno manjvrednostjo.

— **Aretacie.** Aretiran je bil delavec Janez Grezar, ker si je pri vrtljaku v Littermannovem drevooredu prilastil 2000 K vreden suknjaj Nemečka, lastnika vrtljaka. — Aretiran je bil daleč Ivan Bergant, ki je svojemu sohlapcu pokradel mnogo obleke in perila.

— **Ustavljeni porotna obravnava.** Porotna obravnava proti bosanskima trgovcem Albertu Pappu in Izidorju Alkaliju, ki sta bila tožena, da sta si med vnovčevanjem čekov v Jadranski banki prilastila nad pol milijona krov. Je ustavljeni, ker so psihiatri potrdili da je Papp duševno manj vreden. Zadnja porotna obravnava je bila preložena na ravno vsled tega, ker se je Papp zagovarjal z duševno manjvrednostjo.

— **Aretacie.** Aretiran je bil delavec Janez Grezar, ker si je pri vrtljaku v Littermannovem drevooredu prilastil 2000 K vreden suknjaj Nemečka, lastnika vrtljaka. — Aretiran je bil daleč Ivan Bergant, ki je svojemu sohlapcu pokradel mnogo obleke in perila.

— **Nesreča med procesijo.** V Kroponi je med streljanjem iz možnarjev eksplodiral eden možnarjev. Vsled silne eksplozije je bil težko poškodovan na glavi in rokah 40letni Janez Erman, katerega so morali prepeljati v ljubljansko bolnico.

— **Incident pri trnovski procesiji.** Ko se je trnovska procesija okoli 9. popoldne vrnila proti cerkvi, je nastalo med gledajočimi občinstvom v bližini cerkve veliko razburjenje, ker je neki gospod brez vsakega najmanjšega povoda obkolil nekega mehanička, češ, da se ni odkril procesiji. Varijnostni organ je pravočasno omejil incident in povabil oba gospoda na stražnico. Pred sodiščem bo zaključek.

— **Nesreča na Ljubljani.** Na Ljubljani so na praznik v četrtek popoldne vesili trije mladi veslarji. Močni tok Ljubljancev na mestu odcepitve v Gruberjev kanal jih je zagnal v prekop. Čoln se jim je prevrnil in vsi nevečni plavajoči so bili v veliki nevarnosti, da se v prekopu utope. Z največjim naporom jih je več mladih gledalcev rešilo iz vode. Potegnili pa so tudi pravčasno čoln iz vode. tako da ni bil nikake škoda in nesreča.

— **Nesreča na Ljubljani.** Na Ljubljani so na praznik v četrtek popoldne vesili trije mladi veslarji. Močni tok Ljubljancev na mestu odcepitve v Gruberjev kanal jih je zagnal v prekop. Čoln se jim je prevrnil in vsi nevečni plavajoči so bili v veliki nevarnosti, da se v prekopu utope. Z največjim naporom jih je več mladih gledalcev rešilo iz vode. tako da ni bil nikake škoda in nesreča.

— **Razpisane tobačne trafike.** Na bivšem Stajerskem so do dne 7. junija t. l. razpisane tobačne trafike v nastopnih krajih: v Zdolah št. 28 in 63 v brežiškem davčnem okraju (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v davčnem okraju celjskem: v Ljubljani pri Frankolovem št. 17 in v Stražici št. 24; v davčnem okraju laškem: v Dolu pri Hrastniku št. 14 ter pri Sv. Lenartu pri Trbovljah št. 110 in pri Sv. Juriju pri Hrastniku št. 59 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v Velki št. 191 (davčni okraj St. Lenart v Slovenskih goricah) v davčnem okraju mariborskem: v Kumnu št. 40, v Slemenu št. 5 in 75 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko) ter v Voksu št. 3 in 15 in v Pernici št. 2 (vse tri trafike se združita v eno samo novo trafiko); v davčnem okraju ptujskem: v Polenšku št. 33, v Trnovnici vasi št. 60, v Strasgojnicah št. 9 ter v Zagorcih št. 71 in v Gibeni št. 17 (obe trafiki se združita v eno samo novo trafiko); v St. Vidu št. 56 v slovenograškem davčnem okraju. Načinčen razpis trafik je objavljen v Uradnem listu št. 56.

— **Opozorjam na jutrišnjo javno telovadbo ljubljanskega Sokola,** ki se vrši na prostoru SK. Ilirije ob 54. popoldne. Proizvajale se bodo popolnoma nove skladbe. Ne zamudite!

— **Bivša Švicarija — hotel Tivoli.** Za one Ljubljancane, ki ne ljubijo dolgih izrehodov, je naš Tivoli kar nakala. V neposredni bližini mesta, nudi krasna števila po parku in gozdov. Ko pa si se spreholi, imata zoperet v bližini dobro restavracijo, našo nekdanjo Švicarijo, sedaj Tivoli. V prijetni senci, ob zvokih godbe dravskih divizij ter izbornih piači in jedi, s katero postreza sedanji hotelir g. Dolničar, se ti tekoči oprekpa ter pozabi ves napor službe med tednom. Res krasne sprehede imamo v Tivoliju in dobre restavracije; poslužujmo se jih. Eno pa ne moremo zamolčati, to je nismo. Postopek hotela Tivoli je potreben začasni.

— **Koncert v hotelu Tivoli**

Tovarna, to je železarna in llavarna je še vedno last inozemske družbe »Grenitz« v Gradcu in to tovarno vodijo še danes samo inozemci in nemški nacionalci. In gorje delavca, ki bi se upal drugače misliti kot to zahtevajo Nemci: Paternuschi, Enicerji, Knoll, Spechmoserji in drugi. Ali se vlada res ne zaveda, da je skrajni čas, da se naše tovarne, katero je gotovo važno podjetje takoj podržavi in nastavi tu na skrajni meji državi zveste in narodne ljudi. Nikdo ne verjame, kakšen strah imajo slovenski delavci pred nemškim vodstvom; pokazale so to zadne občinske volitve. Agitacija se je vrnila od moža do moža in delavcem se je zabilo, da gorie tistemu, ki ne voli soc. demakr. listo. Če se pa po tem ne upa vodstvo kakega slovenskega delavca, odsloviti, jih nemški preddelavci tako dolgo na prefriagn način sekirajo, da se končna delavec uda vodstvu tovarne in soc. demokratom. Ko smo se že Slovenci parkrat pritožili radi teh razmer, nam više oblasti vedno rečejo, na javnem dokaze, a to je težko, ker delavec rajš naprej trpi, kot bi izdal ali izpovedal nekaj čez svojega predstavljenega. Vprašamo te više oblasti, ali Lahni zahtevajo na Goriškem dokaze? Ali Nemci na Koroškem zahtevajo dokaze? Ne! Kdor jih pa ni volil, mora ven! Le mi vedno cincamo in si redimo gade na lastnih prisli. Naj bo to zadnji opomin za vse naše oblasti! Ako pa to tudi ne bo niti zaledlo, si bomo Slovenci sami napravili red. Organizirali se bomo po fašistskem vzgledu in pognali vse nemške hujšače čez Radl v Avstrijo, tia kamor spadajo, kažti razmere so pri nas zares neznenosne. Proč z Enicerji, Paternuschi, Knoll, Spechmoserji in drugimi hujšači!

Društvene vesti.

— Društvo vpokojenega učitelstva vabi člane na svoji občni zbor v sredo, dne 8. junija t. l. ob 14 v. šolo na Ledini. Predlagan bode povišek vplavovanja in dolocitev starost za sprejem v društvo. Pridite vsi! Tajnik.

— Društvo za varstvo otrok in mladinskih skrb v sodnem okraju krščem ima svoj občni zbor v četrtek dne 16. junija 1920 ob 10. uri depoldne v razpravnih dvoranih okrajnega sodišča v Krščem.

— Za šentjakobski oder Gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj v Ljubljani je darovala bombaževa predilnica in tkalica Glanzmann in Gassner v Tržiču 400 K. Na predku in izobrazbi naklonjeno tvrdko priporočamo našim trgovcem!

Vijem na dan sarajevskega atentata.

— Revue Universelle je prinesla spomin rumunskega kneza Vladimira Ghika na dan 28. junija 1914, ko je bil na večerji pri Viljemu II. Z Ghiko je bil tudi rumunski princ Karel. Večerje se je udeležila le še cesarska obitelj.

Ko sta rumunska gosta stopila v obednico, sta videla cesarja mračnega obraza sloneti ob oknu. Gosta sta se mu moralu približati in cesar jima je površno stisnil roko ter jezno vzklikanil: »No, kaj pravita temu udarcu? Nezaslišano! S takimi kanalijami ni mogoče več živeti!« In ko je viden začudenje obraze svojih gostov, je nadaljeval: »Govorimo o teh Sroih, ki so umorili prestolonaslednika in njegovo ženo. Tem svinjam ni dovolj, da so umorili svojega lastnega vladarja, nego so šli in umorili še vladarja drugih. Tega ni mogoče več prenašati! Evropa se mora združiti ter tem smrdljivim živalim vzeti vsako možnost še nadalje skodovati. Ukrepi se mora vse, sicer dozivimo prav isto mi vise! — Večerja je potekla v največji napetosti. Cesar je večerjal s sklonjenim glavo, molčal in le včasih je metal okoli sebe jezne poglede ter se kratkobesedno pogovarjal s cesarico o nadvojvodini in njegovih nešrečnih otrokih. Pogovarjal se je o svojem poslednjem posetu na Konopištu, o tamočenjem mirem rodbinskem življenu, o krasnih cvetlicah ter je vzklikanil: »Vsega tega je sedaj konec! Poščena sta bila v dveh minutah po krogli dvajkovi!« — Po večerji se je vsesel cesar na biljard, molčal in le včasih temno vzklikal. Le cesarica ter prisotni njeni trije sinovi so šepetalji z gostoma. Končno se je cesarica poslovila ter je pobožala cesarju desnico. Toda cesar je svojo roko burno odtegnil. Sinovi so cesarju kakor navadno poljubili roko, toda cesar se ni zanje niti zmenil. Nato sta se poslovila tudi gosta. Cesar je dejal princu: »Ali že greš, moj sin? Zalosten večer za Te in za nas vse. Jaz odpotujem po morju na Norveško. Vsako leto je bilo to potovanje zame najbolj oddih. Letos pa je po kriči te srbske svinjarje vzel vse skupaj hudič. Toda to mi poplačajo! Morali mi bodo to poplačati! In knez Ghika dostavlja: »V tonu, izrazu in v vsem vedenju je bilo v tem trenutku nekaj tako grozilnega in tajinstvenega, da tega trenotka ne pozabiva nikdar več. — Mi pa še dovestrjavamo, da pravke, ki jih je uporabljaj Viljem, niso bile nič cesarske, nego čisto rovtarske. Viljemu besede pa so vnovič dokaz, da je bil Viljem tisti, ki je ščuvan na vojsko proti Srbiji. In zato je dobil plačilo!«

— d Zagreb, 27. maja. Devize: Berlin 209–209.50, Budimpešta 0–56.50, Italija 686–688, London 506–507, Novi Jork (kabel) 127–0, ček 126–127, Pariz 1080–1088, Praga 187–188. Dunaj 22.25–22.30. Valute: Ameriški dolarji 123.50–125.50, avstrijske krome 22.50–0, carski rubli 50–53, češkoslovaške krome 190–195, francoski franki 0–1075, napoleondori 424–426, nemške marke 213–215, romunski lejl 216–0, italijanske lire 665–675.

— d Curih, 27. maja. Devize: Berlin 9.10, Holandija 197, Newyork 563, London 22.07, Pariz 47.45, Milan 30.20, Bruselj 47.45. Kodanj 100.75, Stockholm 130.70, Kristianija 86.10, Madrid 75, Buenos Aires 175, Praga 8.20, Varšava 0.57, Zagreb 4.50, Budimpešta 2425, Bučarešta 9.55, Dunaj 1.375, avstrijske krone 1.02.

— d Praga, 27. maja. Devize: Amsterdam 239.50, Berlin 110.25, Curih 120.50, Milan 366, Pariz 579.50, London 267.50, Newyork 67.25, Beograd 214, Bučarešta 113.50, Sofija 80.50, Dunaj 11.475, Varšava 5.75, Zagreb 53.25, Budimpešta 27.50. Valute: Nemške marke 110.25, švicarski franki 120.35, italijanske lire 363, francoski franki 575.50, angleški funti 265.50, ameriški dolarji 65.76, jugoslovenski dinari 208.50, romunski lejl 111.25, bolgarski levi 77, avstrijske krone 11.475, poljske marke 5.75.

— d Dunaj, 27. maja. Devize: Amsterdam 20.000–20.001, Zagreb 440 do 444, Beograd 1758–1778, Berlin 924 do 930, Budimpešta 236–239, Bučarešta 950–960, London 2237.50–2257.50, Milan 3065–3085, Newyork 569–573, Pariz 4827.50–4867.50, Praga 841–847, Sofija 682.50–692.50, Varšava 56.50 do 58.50, Curih 10.100–10.150. Valute: Ameriški dolarji 563–567, bolgarski levi 660–670, nemške marke 932 do 938, angleški funti 2210–2230, francoski franki 4805–4845, holandski goldinarji 19.900–20.000, italijanske lire 3055–3075, jugoslovenski dinari, tisočaki 1738–1778, poljski marke 5890 do 6090, romunski lejl 935–945, švicarski franki 10.050–10.100, češkoslovaške krone 840.50–846.50.

— g Ljubljanski trg. Gleda mesa vseh vrst ni pomankanja. Na kvalitetu in snažnost gorko vremo neugodno vpliva. Padanje cen špecjalnemu publicista Ljubomir St. Kosier, direktor Hrv. sveceope kreditne banke, filiale Karlovac (Hrv.) napisao je stručno djelo »Jugoslovensko novčarstvo«, koje će izdati v nakladi »Jugoslovenski kompas« v Zagrebu. — Knjiga će opisati oko 300 štampanih stranica, a biti će v njoj po vrsti puta prikazano jugoslovensko novčarstvo, kao jedna cijelina, njegova organizacija i uloga v narodnem gospodarstvu Slovenaca, Hrvata in Srba. — Autor se obraže na sve slovenske novčane zavode sa zamislim, da ga izvije o svemu, što drže, da je od potrebe, da bude istaknuto.

Najnovejša poročila.

NEDELJA — VELEKRITIČEN DAN!
Pred nastopom Češkoslovaške in Jugoslavije.

— Praga, 27. maja. Glasilo zunajega ministra »Čas« piše v današnji številki, da ni izključena zasedba govorov delov Avstrije po Češkoslovaški, aka se izvede na Salcburškem ljudsko glasovanje za združitev z Nemčijo. Naravno, da potem nastopi tudi Jugoslavija!

PLEBISCIT NA SALCBURŠKEM.

— Dunaj, 27. maja. Zvezni kancilar je storil zadnje korake, da prepreči v zadnjem trenotku izvedbo plebiscita na Salcburškem, ki se ima vršiti v nedeljo, 29. t. m. Iz zapadne Ogrske prihajajo brzjavne prošnje, naj se z ozirom na rešitev tamkajšnjih Nemcov ne izvede plebiscit za združitev z Nemčijo.

— Monakovo, 27. maja. Glavni prometni urad ni dovolil posebnih vlagov za udeležence plebiscita na Salcburškem.

FAŠIZEM OVIRA ZA SESTAVO DELOVNE VEČINE V RIMSKEM PARLAMENTU.

— Rim, 27. maja. Giolitti vabi socialiste k vstopu v vlado. Socialistični lišti odločno odklanjajo vabilo, izjavljajoč, da je nemogoče vsakodan sodelovanje z dosedanjimi zatiralcii socialistov. Giolitti je oborožil fašiste in on ima na vesti požige delavskih zbornic. Fašisti zborujejo in ugibajo, kaj naj store, ali naj se konstituirajo kot parlamentarna skupina ali ne? Sodijo, da Giolitti brez socialistov in ljudske stranke ne more vladati, da bo radi tega nastopil strogo proti fašistom. Fašistske organizacije so razkrivene, da morajo ostati ta pogajanja v okviru mirovnih pogodb in odločkov poslanške konference in da bi zatorej prišle v poštev samo krajevne meje poprave.

ce poročajo, da so neznanli ljudje z krankami na obrazu napadli železničarja Poriani in ter ga ubili. O vsakdanjih pretepih prihajajo poročila iz raznih krajev. Zlasti v Toskanii in okolicu se mnogo fašistovska nasilstva.

KAJ BO Z ZAPADNO OGRSKO?

— d Dunaj, 27. maja. »Politisches Korrespondenz« poroča: Avstrijska vlada je odgovorila na predlog maďarske delegacije glede Zapadne Ogrske. K predlogom mađarske vlade, da je pripravljena takoj pričeti gospodarska pogajanja in da bo skrbela za to, da se vseemu nemškemu prebivalstvu, ki ostane pri Mađarski, zavaruje neoviran jezikovni narodni in kulturni razvoj, je izjavila avstrijska zvezna vlada, da se ta ponudba ne more smatrati kot vratilo za eventualen teritorijalen odstop. Glede predloga mađarske vlade, da je pripravljena za teritorijalni dogovor z zvezno vlado, pri čemer naj bi pri vprašanju dokončne pričopitve posameznih krajin kot vodilno načelo služili oziri na gospodarske in etnografske razmere in, ako bi se glede tega ne mogel dosegusi sporazum, uporabilo posredovanje veleposlaniške konference, je izjavila avstrijska vlada, da je pripravljena pričeti pogajanja glede nove meje. Ob tem pa mora vstrajati na stališču, da morajo ostati ta pogajanja v okviru mirovnih pogodb in odločkov poslanške konference in da bi zatorej prišle v poštev samo krajevne meje.

NEODVISNA GORNJA ŠLEZIJA?

— d Pariz, 26. maja. Kakor poroča »Chicago Tribune«, obstaja baje načet za neodvisno Gorenje Slezijo pod nadzorstvom zvezne narodov ali vrhovnega sveta. Ta režim bi trajal 30 let ali tako dolgo, dokler Nemčija ne bi popolnila svojih reparacijskih dolgov. Po 30 letih bi se vršilo novo ljudsko glasovanje. Poljski ugovori bi se mogli odpraviti s tajimi zagotovili varšavski vladi, tako da bi bili po 30 letih zavarovani poljski interesi.

Gospodarske vesti.

— d Zagreb, 27. maja. Devize: Berlin 209–209.50, Budimpešta 0–56.50, Italija 686–688, London 506–507, Novi Jork (kabel) 127–0, ček 126–127, Pariz 1080–1088, Praga 187–188. Dunaj 22.25–22.30. Valute: Ameriški dolarji 123.50–125.50, avstrijske krome 22.50–0, carski rubli 50–53, češkoslovaške krome 190–195, francoski franki 0–1075, napoleondori 424–426, nemške marke 213–215, romunski lejl 216–0, italijanske lire 665–675.

— d Curih, 27. maja. Devize: Berlin 9.10, Holandija 197, Newyork 563, London 22.07, Pariz 47.45, Milan 30.20, Bruselj 47.45. Kodanj 100.75, Stockholm 130.70, Kristianija 86.10, Madrid 75, Buenos Aires 175, Praga 8.20, Varšava 0.57, Zagreb 4.50, Budimpešta 2425, Bučarešta 9.55, Dunaj 1.375, avstrijske krone 1.02.

— d Praga, 27. maja. Devize: Amsterdam 239.50, Berlin 110.25, Curih 120.50, Milan 366, Pariz 579.50, London 267.50, Newyork 67.25, Beograd 214, Bučarešta 113.50, Sofija 80.50, Dunaj 11.475, Varšava 5.75, Zagreb 53.25, Budimpešta 27.50. Valute: Nemške marke 110.25, švicarski franki 120.35, italijanske lire 363, francoski franki 575.50, angleški funti 265.50, ameriški dolarji 65.76, jugoslovenski dinari 208.50, romunski lejl 111.25, bolgarski levi 77, avstrijske krone 11.475, poljske marke 5.75.

— d Dunaj, 27. maja. Devize: Amsterdam 20.000–20.001, Zagreb 440 do 444, Beograd 1758–1778, Berlin 924 do 930, Budimpešta 236–239, Bučarešta 950–960, London 2237.50–2257.50, Milan 3065–3085, Newyork 569–573, Pariz 4827.50–4867.50, Praga 841–847, Sofija 682.50–692.50, Varšava 56.50 do 58.50, Curih 10.100–10.150. Valute: Ameriški dolarji 563–567, bolgarski levi 660–670, nemške marke 932 do 938, angleški funti 2210–2230, francoski franki 4805–4845, holandski goldinarji 19.900–20.000, italijanske lire 3055–3075, jugoslovenski dinari, tisočaki 1738–1778, poljski marke 5890 do 6090, romunski lejl 935–945, švicarski franki 10.050–10.100, češkoslovaške krone 840.50–846.50.

— g Ljubljanski trg. Gleda mesa vseh vrst ni pomankanja. Na kvalitetu in snažnost gorko vremo neugodno vpliva. Padanje cen špecjalnemu publicistu Ljubomir St. Kosier, direktor Hrv. sveceope kreditne banke, filiale Karlovac (Hrv.) napisao je stručno djelo »Jugoslovensko novčarstvo«, koje će izdati v nakladi »Jugoslovenski kompas« v Zagrebu. — Knjiga će opisati oko 300 štampanih stranica, a biti će v njoj po vrsti puta prikazano jugoslovensko novčarstvo, kao jedna cijelina, njegova organizacija i uloga v narodnem gospodarstvu Slovenaca, Hrvata in Srba. — Autor se obraže na sve slovenske novčane zavode sa zamislim, da ga izvije o svemu, što drže, da je od potrebe, da bude istaknuto.

Narodna obrana.

— Naši trgovci za Jugoslovensko Matico. Za akcijo »Narodne vezenine« so darovali sledeče tvrdke: Hedžet in Koritnik 1 kos surovine 56 m, 27 m tkanine »Kongres«; R. Miklavc 30 m surovine; I. C. Mayer zavoj suknjeni vzorcev; Urbanc isto; Čiuha in Jesih 1.70 m bele tkanine in 6 kosov šifona po 20 cm; M. Ambrožič in dr. raznih vzorcev; Oroslav Črtalič 1.50 m platna; Peter Strk 1.20 šifona in 10 štenc pavole; Josip Olup 2 m surovine; Amalija Krajec 8 štenc pavole; Šerbec 1 štenc pavole za vezenje; Ig. Kesler 2.50 m bele tkanine; Fran Krašovič 1 m bele tkanine; I. Malnar 1.20 m šifona; Ana Janežič 6 štenc pavole; Žargi Ignac 1 štenc pavole; Lončar Marija 1 štenc pavole; Frančišek Štruklje 1 štenc pavole; Bernatovič 1 m bele tkanine; Kastl Franja 3 in pol metra šifona in 1.50 surovine; Lozar Gabrijela 1 zavojček pavole; Slovnik Franja 1.60 surovine; Ranth 12 štenc pavole; I. Podkrajšek 24 špulc suknjanca; I. Meršol

Spretna Šivilja
se sprejme za krznarsko in domače delo, pri J. Wanek, Sv. Petra c. 19.

Ruski hrt
se proda, najraje na deželo. M. Balatinec, Ljubljana Sv. Petra c. 40. 3647

Gospodične
izvežbane v kvačkanju, vezenju in pletenju, se iščejo za takojšnji nastop. Josip Kuno & komp. tovarna tkanin in pletenin, Ljubljana, Poljanski nasip št. 40. 3645

Kupi se dobro ohranjen reket.
Naslov. pove uprav. Slovenskga Naroda. 3659

Starine naprodaj:
porcelan, slike, orožje itd. Kongresni trg 16, drugo nadstropje, vsaki dan od 8. do 5. popoldne. 3650

Trgovskega pomočnika
zmožnega prodaje mešane stroku za na deželo sprejme trgovina A. Lužar, trgovec v Podzemlju 10, p. Gradac, Belokrajina. 3643

Dvokolesa,
malo rabljena, 6 komadov se po izredno nizki ceni prodajo. Glinice štev. 90, Sternica. 3637

Učenec
z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 3660

Dobro ohranjena omara
za led (Eiskasten) ter vrtni stoli in miza se ugodno prodajo. Naslov v upravnštvo Slovenskega Naroda. 3652

Prazno sobo
išče uradnica proti dobremu plačilu. Cenj. ponudbe pod „Dobro plačilo“ 3653* na uprav. Slov. Naroda. 3653

Stanovanje
1 ali 2 sobi s kuhinjo išče mlad zakonski par v okolici Ljubljane, na Gorjenskem ali Dolenskem v bližini postaje. Ponudbe na M. Tehovnik, Jarše št. 22, pošta Moste pri Ljubljani. 3657

Proda se hiša
z gospodarskim poslopjem, njiva, gozd, 20 minut od blejskega kolodvora. Naslov v uprav. Slov. Naroda. 3668

Nova dvonadstropna hiša
s podstrešnimi stanovanji se proda. Stanovanje iz 2 velikih sob, kuhinje in s steklenim hodnikom je takoj prost. Dalje hiša z 2 nadstropjem, trgovskim lokalom na prodaj. Pojasnila daje J. Kozek, Selce 28/1, p. Moste pri Ljubljani. 3658

Na prodaj različna posestva,
gračinska posestva od 64 — 300 oralov, kmetijska posestva od 2 — 50 oralov z vsem inventarjem, trgovske hiše, gostilne in mesarije, krasna manufaktura trgovina v Mariboru, hiše, vile, mlini, tovarne, parni mlin in parna žaga na polnojarmenik, veleprodovno na Hrvatskem in vinogradna posestva. Obrnite se na Karola Breznika, Črete, Dolgo polje 3. 3640

Kupim na veliko
po 100 kg lepo posušena zdravilna zelišča. Rad poslužim s podukom. Karel Šterdahely, veletrgovina z vegetabilijami, Begevotiduradi, Banat, Jugoslovija. 3534

Velika zalogu in poceni:
dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stoli, pnevmatika in vskovitveni deli. F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stoli v pravu. Mehanična delavnica, Karlovška cesta št. 4. 2578

Priporoša se prvorstni atelije
za črkoslikarstvo
Filip Pristou
Ljubljana, „Hotel Malič“. 2930

Zahvala.
Za častno spremstvo in krasne vence na zadnji poti ob priliki prenosa trupla

Dragotina Repeta

na domačo grudo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijetjem in znancem, g. župniku, gasilnim društvom Milno in Grad, dajte „Bralnemu društvu, za v srce se gače žalostinke ter Sokol Bled in Radovljica najtopanje.“
Žalujča rodbina Repetova.

BLED, 23. maja 1921.

Sprejemam tako pridnego valjca
za kleparsko obrt. Lovro Pičman, klepar, Ljubljana, Kolodvorska ulica 39. 3569

Prodajo se trije jekleni zastorji
(Rollbalken) z vratil, pripravljeni za trgovine. Vpraša naj se v Sokolskem domu na Viču. 3573

Mlad gospod

išče boljšo mesečno sobo eventualno s hranjo. Ponudbe pod „D. E. 3572“ na uprav. Slovenskega Naroda. 3572

50 m³ lepih subih brastovih desk in plobov
se ugodno proda. Vpraša se pri Stefanu Erman, St. Vid nad Ljubljano 4. 3624

Kupim več vagone želoda.

Ponudbe z navedeno ceno pod „Ze lod/3519“ na upravnštvo Slovenskega Naroda. 3619

Proda se večja množina enkrat rabljenih vreč (juta) za moko. Dopis pod „Juta/3618“ na uprav. Slov. Naroda. 3618

Trstje za strope izdeluje in prodaja

na belo in droben m² po K 4 — pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo. 26

Iščem izdelovalce zobotrehcev

Ponudbe z vzorci na naslov PROKOP KROUPEK, Praha Kral Vinohrady, Jungmannova tf. 31, Československá. 2977

Knjigovni vijesnik za ljetnu sezono naručite si odmah novo izšitu knjigu JIRASEK : Filozofska historija K 30. Najbolji historički roman čeh. naroda, koja je izšla kao prvo hravatsko jubilejno izda k. Poneček K 30. Salje J. Hersek, središnjica Češko-Jugoslavenske Knjižare Zagreb, Hatzova ul. 15. 3398

L. Mikus
Ljubljana, Mestni trg št. 15. priporoča svojo založno dejstvo in solinčnikov ter sprejemalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

G. F. Jurasek
eglavealec glasovirjev v Ljubljani, Wolfova 12.

Izvršujem uglaševanja ter popravila glasovirjev in harmonijev specijalno strokovno, točno in ceno.

Velika zalogu in cenó:

dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stoli, pnevmatika in vskovitveni deli. F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg št. 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stoli v pravu. Mehanična delavnica, Karlovška c. 4. 3173

Proda se vagon

suhih hrušk

slabše vrste po K 2 — za kg. Odda se vsaka množina. Skladišče južne ledenice v Ljubljani. 3646

Kupujemo samo na vagonje

tesan les

z/8, 3/4, 4—8 m, 4/8, 4/8, 5—8 m, 5/8, 6—10 m, 6/8, 8—12 m, 10/10, 15/15, 8—12 m. Paraleline deske 13, 20, 25, 30, 40, 50, 55 mm 4, 5 m. Late 25/50 mm 4, 5 m. Štafil in žagan les gornjih dimenzij itd. Ponudbe prosita Brata Ivković, Szatari, Bačka. 2978

Umetni milin

v bližini Maribora s stalno celotno

vodno močjo se takoj ceno proda.

Pojasnila daje v českem ali nemškem jeziku Adolf Heißauer, Zgornja Polakava.

3532

Veleposestvo,

75 oralov, arondirano, hoste, travniki,

vinogradi velik sadonosnik, lepa hiša,

priprava s hlevi, blizu prvočistilne pre-

magokom, poprepj. gostilna, trgovina in

opekarna 10 minut od trga, idiličen kraj,

blizu glavne želez. proge, je radi

družinskih razmer po zmeni ceni na-

prodaji. Pobliže: Vetro Bosi, Makole, Poljčane. 3533

Vse vrste trikotaže

nogavice moške in ženske, roka-

vice, damške jesice, svil-

torje, moške telovrake

vse plstelinu in vol-

neni blago za

otroke npr. avbice itd.

Športne predmete

ima vedno izgotovljeno napravilo.

S. Heit, Wen I. Rudolfsplatz Nr. 10

Brzejavi: „Esbeit“ Telefon 15083, 14928

Lastni izdelki.

2978

Nogavice

z znamko „ključ“ in brez nje

pri Tovarnici čarapa, Sarajevo

Samo na veliko! Cenik zastonj.

Par nogavic znamke „ključ“ tra-

ja kakor 4 pare drugih.

Inteligentan

skladistič

iz željezne ili event. iz bojine (barvne)

strukce, ki jo je hravatski ali sloven-

ski v nemškem jeziku, govoru i

pismu potpuno vješt, trdi se za od-

omah! Reflektanti so drugodobščim

svedočbama neka žalju svoje ponud-

uz naznaku platežnih uvjeta na ravnateljstvo „MUNDUS“ hrvatske tvorvice

pokućstva iz savinog drva d. d., Va-

radžin. 3630

Zahvala.

Za častno spremstvo in krasne vence na zadnji

poti ob priliki prenosa trupla

Dragotina Repeta

na domačo grudo se zahvaljujemo vsem sorodnikom,

prijetjem in znancem, g. župniku, gasilnim društvom

Milno in Grad, dajte „Bralnemu društvu, za v srce se

gače žalostinke ter Sokol Bled in Radovljica najtop-

anje.“
Žalujča rodbina Repetova.

BLED, 23. maja 1921.

Soliden gospod išče meblovanjo sobo
za takoj ali pozneje. Cenj ponudbe pod „Soliden/3625“ na uprav. Slov. Naroda.

Vestna gospodinja tudi kuharica
sprejme službo v privatni hiši. Cenj ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod „Privatni hiša/3621“.

Sobo meblovanjo,
mesečno, išče inženir s soprigem brez dece. Visokost najemne postanske storje. Ponudbe na hotel Tratnik, soba 10. Inženir AP. 3619

V Ribnici
ali bližini iščem sobo in kuhinje za stanovanje. Pismo ponudbo preberi. Slov. Naroda pod „Stalnost/3626“.

Polhogumijasti obroči
za tevorne automobile
Pnevmatika
za kolesse in automobile

Kolesa **Avtomobili**
najceneje
I. Gorenec, Ljubljana,
Sosovska cesta številka 14.

„Triglav“
sladno kavo
kavine konzerve s sladkorom, kavine konzerve brez sladkorja, maremelado rudi po načini dnevnih centi in v vsaki množini

Del. družba „Triglav“
tovarna hranil v Šmarci pri Kamniku.

Kupuje tudi tozadovne surovine.

Učenec
z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 3660

Meblovanjo sobo
s posebnim vhodom s hrano eventualno brez hrane išče mlad samostojen oblik tak j ali do 1. avgusta kje v bližini kolodvora ali vsaj v sredini mesta. Ponudbe na uprav. Slov. Nar. pod „

Jetika!

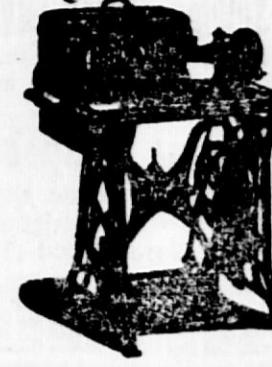
Specialist za pljučne bolezni
**Dr. Pečnik zdravi in ozdravi
pegesto jetiko.** 20 let skušnje iz zdavilišča in iz prakse. Tuberkulindiagnoza, fizikalno zdraviliščno zdravljenje. **Tačas začasno Št. Jurij ob juž. žel. pri Celju.** 3275

Edina tovarniška zalog
šiv. strojev za rodbinsko in obrtno rabo, v
vseh opremah, materjal predvojni. Dalje
igle, olje, posamezni deli za vse sisteme
na veliko in malo.

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Večletno jamstvo. — Ugodni plačilni po-
goji. — Popravila se sprejemajo.

Na veliko in malo potrebštine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, sukanec, čevljarska preja, toaletne potrebštine, modno blago, pletenine i. t. d.

Velika zalog klobukov in slaminikov se dobri pri

Franc Cera

tovarnar v Stobi pošta Domžale
Prevzemajo se tudi stari klobuki in slaminiki v popravilo pri Kovačeviči in Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo in soboto.

Kapital K 20,000.000.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Rezerve okrog K 6,000.000

Ljubljana, Selenburgova ulica štev. 1.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnejše.

Podružnica v Novem mestu.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektor, deviz, valut — eskompt menic, terjatev, faktur — akreditivi — borza.

Velik p. žar!

FRAN SAMSA,

Zagreb, Guadulite-
va ulica štev. 23.

ima v zalogni: konopljene in gumirane ročne cevi, črpalne cevi, vojke, mlaznice, vedra, za sarže in mosto sekirice in pasove, naramnice in žnore itd. Samo ob hitri naročbi postrežba mogoča. Brizgalnice, moderne, po cenah avstrijske valute, najcenejše vredno za sedaj. Tudi brez carine!

Tovarna

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski napsi št. 4.

Podružnica: Scienburgova ulica 4.

PODRUŽNICE: MARIBOR NOVO MESTO KOČEVJE

Dospaska ul. 38. Glavni trg štev. 30.

Barva vsakovrstno blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlostnika ovratnike, za-

pestnice in srajce.

Pfaff Šivalni stroj

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ulica 7.

so najpopolnejši! Največja za-
loga za vsakovrstno obrt na na-
vadnih do najfinnejših oprem.

vrednostna garancija.

COSULICH - LINE

prej (Avstro-Amerikan) Trst - Amerika
prevaja potnike v New York redno 3 krat v ja-
nu Ameriko po 1 krat mesečno.

P. t. Potnik kateri želi se z brzoparnikom
President Wilson na dan 18. junija v New-
York voziti, sprejmejo se še do 2. junija t. l.

Pojaznik daje in voz SIMON KMETEC, glavni zastopnik za Slovenijo v
ne liste prodeja: Ljubljani, Kolodvorska ulica 25

Ne pozabite obiskati našo podružnico, katera je
prejela veliko množino vseh vrst

SINGER

Šivalnih strojev, SINGER igel in strojnih delov. SINGER olja, sukanca in svile.

Lastna mehanična delavnica povezana! Prodaja na primerne obroke!

Singer Šivalni stroj Bourne & Co, New York.

Podružnica: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3, Novo mesto, Maribor, Zagreb, Karlovac, Osjak, Brod na Savi, Varaždin, Novi Sad. — Zastopstvo v vseh večjih okrajskih in mestnih.

Modni salon Stuchly - Maške

Ljubljana
Zidovska ulica štev. 3.
Dvorski trg štev. 1.

Priporoča
največjo izberbo
spomladanskih
klobukov čepic
in slaminikov.

Popravila se
tečno izvršujejo.

Zalni klobuki v
zalogi.

I. Sandrin,

Ljubljana

Velika zaloga vsakovrstnega usnja, kož, podplatov, genil-

nih jermenov in boksa

na debelo.

Mestni trg 6

ELEVATOR

GLAVNA ZALOGA ZA SLOVENIJO FRANCOSKO P. ŠIBENIK LJUBLJANA

ZGANJE Gospodska ul. 16.

ČOPICE

za trgovino in industrijo dobavlja ceno

BECK, KOLLER & Co., Wien I., Fichtengasse 2 a. — Čolgki zastavni in poštnine presto.

Razglas.

Izvozna družba "Impex" v Ljubljani je ustanovila svoje po-
držnice in sicer: 1.) Novi Sad za nakup žita in prašičev. 2.) Du-
naj, Obere Donaustrasse 17, za prodajo zlasti žita, živine in mes-
nih izdelkov ter za nakup vseh industrijskih potrebščin v Avstriji in Nemčiji. 3.) ekspoziture v Berlinu, Trstu in Boznu za prodajo živine in mesa.

Za zastopstvo so na razpolago jugoslovanski trgovini in in-
dustriji za komisionalno prodajo in nakup proti malim provizijam. —
Vse te poslike bodo izvrševali te organizacije najvestne in najso-
lidnejne.

Št. 1876

Razglas.

Dne 31. maja 1921 ob devetih bo pri gradbeni direkciji za

Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg št. 1, II. nadstropje

ponudna obavnavna

za prevzem tesarskih, kovaških, klepalskih in krovskih del za stav-
bo tuberkuloznega ambulatorija v Ljubljani.

Ponudbe morajo biti započete, pravilno kolekovane, opremljene s potrdilom, da je vplačan pri finančni deželnini blagajni vadi-
jiv v znesku 5%, ponudne svote in z izjavo, da ponudnik v celoti sprejme stavne pogoje.

Gradbena direkcija si izrečno pridržuje pravico, da odda de-
la brez ozira na ponudeno vsoto.

Gradbena direkcija za Slovenijo.

V Ljubljani, dne 27. maja 1921.

Gradbeni direktor:

Ing. Anton Klinar, s. r.

Oglešovski cigaretne papir

z vojakoma 100/60 in 100/100 z Dunaja ali z Ljubljane zacari-
njeno dobavlja Firma S. Glicker, Wien III, Schottgasse
Nr. 9/27. 3654

Obratujte vloge na tekoči račun s

4%

od dne vloge do dne dviga.

Telefon štev. 508.

Stav. pošt. čekov. urada SMS 12.051

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg štev. 4,

Izvršuje vse v bančno stroku spadajoča dela kar najkulantnejše.